

Ορισμοί υπερβολικών συναρτήσεων.

$$\begin{aligned}
 \text{Υπερβολικό ημίτονο του } x : \quad \sinh x &= \frac{e^x - e^{-x}}{2} \\
 \text{Υπερβολικό συνημίτονο του } x : \quad \cosh x &= \frac{e^x + e^{-x}}{2} \\
 \text{Υπερβολική εφαπτομένη του } x : \quad \tanh x &= \frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}} \\
 \text{Υπερβολική συνεφαπτομένη του } x : \quad \coth x &= \frac{e^x + e^{-x}}{e^x - e^{-x}} \\
 \text{Υπερβολική τέμνουσα του } x : \quad \operatorname{sech} x &= \frac{2}{e^x + e^{-x}} \\
 \text{Υπερβολική συντέμνουσα του } x : \quad \operatorname{csch} x &= \frac{2}{e^x - e^{-x}}
 \end{aligned}$$

Παρατήρηση: Αν γράψουμε τα αναπτύγματα του e^x και e^{-x} γύρω από το μηδέν, θα έχουμε,

$$\begin{aligned}
 e^x &= 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} + \dots \\
 e^{-x} &= 1 - x + \frac{x^2}{2!} - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} + \dots
 \end{aligned}$$

άρα το υπερβολικό συνημίτονο μπορεί να γραφεί και στη μορφή:

$$\cosh x = \frac{e^x + e^{-x}}{2} = 1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n}}{(2n)!} .$$

Σχέσεις μεταξύ εκθετικών και τριγωνομετρικών συναρτήσεων

Αν στο ανάπτυγμα Maclaurin για τη συνάρτηση e^x αντικαταστήσουμε το x με $i\theta$ ($i^2 = -1$) παίρνουμε,

$$\begin{aligned}
 e^{i\theta} &= 1 + \frac{i\theta}{1!} + \frac{i^2\theta^2}{2!} + \frac{i^3\theta^3}{3!} + \frac{i^4\theta^4}{4!} + \dots \\
 &= \left(1 - \frac{\theta^2}{2!} + \frac{\theta^4}{4!} - \frac{\theta^6}{6!} + \dots \right) + i \left(\theta - \frac{\theta^3}{3!} + \frac{\theta^5}{5!} - \frac{\theta^7}{7!} + \dots \right) \\
 &= \cos \theta + i \sin \theta
 \end{aligned}$$

και συνεπώς ισχύει: $e^{\pm i\theta} = \cos \theta \pm i \sin \theta$.

Απο τη τελευταία σχέση προκύπτουν εύκολα οι **ταυτότητες του Euler**

$$\cos \theta = \frac{e^{i\theta} + e^{-i\theta}}{2}, \quad \sin \theta = \frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i}.$$

Αντίστροφες υπερβολικές συναρτήσεις

$$\operatorname{arsinh} x = \sinh^{-1} x = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) \quad -\infty < x < \infty$$

$$\operatorname{arcosh} x = \ln(x + \sqrt{x^2 - 1}) \quad x \geq 1, \quad \operatorname{arcosh} x > 0 \text{ πρωτ. τιμή}$$

$$\operatorname{artanh} x = \frac{1}{2} \ln \left(\frac{1+x}{1-x} \right) \quad -1 < x < 1$$

$$\operatorname{arcoth} x = \frac{1}{2} \ln \left(\frac{x+1}{x-1} \right) \quad x > 1 \text{ ή } x < -1$$

$$\operatorname{arcsech} x = \ln \left(\frac{1}{x} + \sqrt{\frac{1}{x^2} - 1} \right) \quad 0 < x \leq 1 \quad \operatorname{arcsech} x > 0 \text{ πρωτ. τιμή}$$

$$\operatorname{arcsch} x = \ln \left(\frac{1}{x} + \sqrt{\frac{1}{x^2} + 1} \right) \quad x \neq 0$$

Τύποι παραγώγισης

$$\frac{d}{dx}(\sinh u) = \cosh u \frac{du}{dx}$$

$$\frac{d}{dx}(\coth u) = -\operatorname{csch}^2 u \frac{du}{dx}$$

$$\frac{d}{dx}(\cosh u) = \sinh u \frac{du}{dx}$$

$$\frac{d}{dx}(\operatorname{sech} u) = -\operatorname{sech} u \tanh u \frac{du}{dx}$$

$$\frac{d}{dx}(\tanh u) = \operatorname{sech}^2 u \frac{du}{dx}$$

$$\frac{d}{dx}(\operatorname{csch} u) = -\operatorname{csch} u \coth u \frac{du}{dx}$$

$$\frac{d}{dx}(\sinh^{-1} u) = \frac{1}{\sqrt{1+u^2}} \frac{du}{dx}$$

$$\frac{d}{dx}(\coth^{-1} u) = \frac{1}{1-u^2} \frac{du}{dx}, \quad u^2 > 1$$

$$\frac{d}{dx}(\cosh^{-1} u) = \frac{1}{\sqrt{u^2-1}} \frac{du}{dx}, \quad u > 1$$

$$\frac{d}{dx}(\operatorname{sech}^{-1} u) = \frac{1}{u\sqrt{1-u^2}} \frac{du}{dx}, \quad 0 < u < 1$$

$$\frac{d}{dx}(\tanh^{-1} u) = \frac{1}{1-u^2} \frac{du}{dx}, \quad u^2 < 1$$

$$\frac{d}{dx}(\operatorname{csch}^{-1} u) = \frac{-1}{|u|\sqrt{1+u^2}} \frac{du}{dx}, \quad u \neq 0$$